

Enheten för natur- och viltärenden
Anna Lundell

Stockholms Fastighetskontor
pye.seaton@stockholm.se

Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken angående anläggande av hybridgräsplaner på fastigheten Norra Djurgården 1:1, Stockholms kommun

---

Beslut

Länsstyrelsen har ingen erinran ifråga om den anmälda åtgärden.

Länsstyrelsens bedömning

Nationalstadsparken

Inledningsvis konstaterar Länsstyrelsen att planerna kommer att anläggas i anslutning till befintlig bebyggelse och att det delvis är på samma plats som en av de två befintliga naturgräsplanerna. Det är vidare en begränsad yta som tas i anspråk och aktuell plats ingår inte i ett utpekat spridningssamband samt har låga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer att det sannolikt är en viss störning redan idag av de matcher som spelas på befintliga planer.

Allemansrättsligt tillgänglig mark tas ändå i anspråk genom de höga staketen, och de planerade planerna utgör permanenta anläggningar för ett visst ändamål. Påverkan bedöms dock inte bli påtaglig med hänsyn till syftet med planerna och till vad staden angett i fråga om den allemansrättsliga tillgängligheten till dem.

Länsstyrelsen bedömer, med beaktande av ovanstående, att anläggande av planerna inte medför påverkan av den omfattningen att det utgör ett intrång i parklandskap eller naturmiljö, eller skadar det historiska landskapets natur- och kulturvärden. Länsstyrelsen anser därmed att bestämmelsen i 4 kap. 7 § miljöbalken inte utgör hinder för den aktuella åtgärden.

Riksintresse kulturmiljö

Gärdet ingår i riksintresset för kulturmiljövärden, Stockholms innerstad med Djurgården. Bostadsområdena vid Gärdet från det tidiga 1900-talet och 1600-talets expansiva stad med spridning av verksamhet är uttryck för riksintresset som är relevanta i sammanhanget.

Gärdet är framför allt läsbart som militärt exercisfält, vilket var områdets funktion från 1600-talets mitt. Under det sena 1800-talet och främst 1900-talet har Gärdet omvandlats från militär plats till i huvudsak rekreation, idrott och som plats för större massmöten. Bl.a. var Gärdet slutdestinationen för arbetarrörelsens 1 maj-demonstration från den första år 1890 och långt in på 1900-talet.

Delar av Gärdet är sedan en relativt lång tid tillbaka ianspråktagen för idrott och det finns flera fotbollsplaner vid Gärdets sportfält. Att ersätta befintlig markbeläggning med hybridgräsplan påverkar inte de uttryck som ligger till grund för kulturmiljövårdens riksintresse Stockholms innerstad med Djurgården. Instängsling av fotbollsplanerna följer inte den struktur som i övrigt präglar Gärdet och skapar barriärer i den i övrigt öppna miljön, men får antas ha liten påverkan på riksintresset för kulturmiljövården. Åtgärderna är därmed enligt 3 kap. 6 § miljöbalken att betrakta som obetydliga och har ingen påtaglig skada på riksintresset.

Bakgrund

Stockholms stad har anmält anläggande av två 11-spels fotbollsplaner i form av hybridgräsplaner på fastigheten Norra Djurgården 1:1, Stockholms kommun, för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken (1998:808). Planerna kommer att anläggas på sportfältet som utgör den norra delen av Ladugårdsgärde och uppta en yta på 101 x 66 meter vardera, se bilaga. Planerna planeras att förses med stängsel som mot trafikerade vägar behöver ha en höjd på upp till 8 meter medan stängsel i övriga riktningar kan vara 4–6 meter höga. Planerna kommer också att förses med belysning. Placeringsförslaget har inte utgått från de befintliga målade planerna på gräsytan på grund av att dessa dels är för små samt för att de då skulle hamna mitt i det öppna landskapet.

Stockholms stad har till anmälan bilagt ett PM från Ekologigruppen i vilket bland annat följande anförs. Sportfältet utgörs i huvudsak av en öppen, homogen och kortklippt gräsmark. Ekologigruppen bedömer att den kortklippta gräsmarken i sig har låga naturvärden och inte heller fyller någon viktig ekologisk funktion. Naturvärdena i området är istället knutna till träd och till kantzonerna där gräsmarken övergår i andra naturtyper med mer högväxt och heterogen vegetation. I och med att planerna planeras att anläggas på den homogena gräsmarken kommer inga betydande naturvärden att påverkas negativt. Det sker ändå en viss försämring eftersom andelen naturlig gräsmark minskar. Denna försämring bedöms vara marginell då större delen av fotbollsplanerna kommer vara bevuxen av naturligt gräs och endast 10–20 % utgörs av konstgräs. Hybridgräsplaners miljöpåverkan är inte utredd, men den förutsätts vara betydligt lägre än påverkan från konstgräs i och med avsaknaden av granulat. Utpekade nyckelkvaliteter för området är det öppna, historiska landskapet som är allemansrättsligt tillgängligt för alla att röra sig fritt över, med utrymme för spontanidrott, picknickar, hundpromenader och vardagsmotion i nära anslutning till bebyggelsen. Att anlägga fotbollsplanerna står delvis i konflikt med den målbild som finns för området, bland annat för att den allemansrättsligt tillgängliga ytan kommer att minska och den öppna vyn riskerar att påverkas negativt av de höga stängsel som kommer att omgärda planerna.

I komplettering av anmälan framför Stockholms stad följande. Planerna kommer att vara tillgängliga under den tiden som de inte används eller är bokningsbara.

Det kommer därmed vara möjligt för spontanidrott på ytorna. Utformningen av stängsel gör att planerna alltid går att nyttja utan nycklar till lås, grind eller bommar. Det finns alltid möjlighet till inträde till planen. Tanken är att planerna ska vara bokningsbara för planerad idrottsverksamhet både för barn och ungdomar. Samtidigt som det kommer vara tillgängliga för spontanidrott och allmänheten på icke bokade tider.

I ärendet har internt samråd skett med enheten för landskap och naturskydd och enheten för investeringsstöd och kulturmiljö.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 4 kap. 7 § miljöbalken får inom en nationalstadspark ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljön och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas. Trots denna bestämmelse får en åtgärd som innebär ett tillfälligt intrång eller en tillfällig skada i en nationalstadspark vidtas, om åtgärden höjer parkens natur- och kulturvärden eller tillgodoser ett annat angeläget allmänt intresse, och parken återställs så att det inte kvarstår mer än ett obetydligt intrång eller en obetydlig skada.

Området är av riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Enligt 3 kap. 6 § miljöbalken ska mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter ska särskilt beaktas. Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövården eller friluftslivet ska skyddas mot ovanstående åtgärder.

Upplysningar

Länsstyrelsens prövning omfattar endast bestämmelserna i 12 kap. 6 § miljöbalken om verksamhetens inverkan på naturmiljön, vad gäller naturvårds-, kulturmiljövårds- och friluftslivsaspekter.

Detta samråd omfattar inte eventuella tillstånd som krävs från markägare eller annan sakägare. Eventuella bygglov söks hos kommunen.

Den aktuella verksamheten berör inte någon känd fornlämning. Om en okänd fornlämning påträffas vid grävningsarbete ska arbetet omedelbart avbrytas och anmälan ske till Länsstyrelsen, enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen (1988:950).

Skulle någon del av verksamheten omlokaliseras krävs en förnyad anmälan enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Beslutet har fattats av enhetschef Sara Sundin med miljöhandläggare Anna Lundell som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsassessor Tina Stuube medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

Ortofoto från anmälan

Kopia till

Stockholm stad, miljoforvaltningen@stockholm.se stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

2020-06-22
Granskningsversion

PM Gärdets hybridgräsplaner

Underlag för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken

**: EKOLOGI
GRUPPEN**